

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
Антон ПАЙТЕЛЕЙМОНОВ

2021 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Актуальні проблеми міжнародних відносин та глобального розвитку

рівень вищої освіти другий (магістерський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)

спеціальність 291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії
освітня програма «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

(шифр і назва)

спеціалізація _____

(шифр і назва)

вид дисципліни обов'язкова

(обов'язкова / за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021 /2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу
“17.” серпня 2021 р., протокол № 1

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: професор кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки, д.політ.н. Вінникова Н.А.

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від “16.” серпня 2021 року № 1

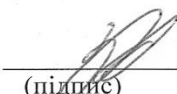
Завідувач кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

(підпис) Людмила НОВІКОВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис) Ірина ЗАСТАВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол від “17.” серпня 2021 року № 1

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис) Лариса ГРИГОРОВА – БЕРЕНДА
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «**Актуальні проблеми міжнародних відносин та глобального розвитку**» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» підготовки магістрів за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1 Мета викладання навчальної дисципліни – забезпечити здобувачів знанням про актуальні тренди розвитку міжнародних відносин та розумінням факторів, що визначають глобалізаційний вимір перебігу політичних, економічних і соціокультурних процесів.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни:

Формування таких загальних компетентностей

ЗК1. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність працювати в команді.

ЗК9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Формування наступних спеціальних (фахових) компетентностей

СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК4. Здатність аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні та суспільні відносини, політичні та суспільні системи.

СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК7. Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.

СК10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

СК12. Здатність аналізувати природу, динаміку, принципи регіональних інтеграційних процесів.

1.3. Кількість кредитів - 4

1.4. Загальна кількість годин - 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
Обов'язкова	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
1-й	
Семестр	
1-й	
Лекції	
16 годин	
Практичні, семінарські заняття	
16 годин	
Лабораторні заняття	
Самостійна робота	
88 годин	
Індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі мають досягти таких результатів:

РН1. Знати та розуміти природу, джерела та напрями еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики

РН4. Демонструвати знання особливостей, характеру та ступеня взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних відносин різного рівня.

РН5. Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини.

РН8. Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.

РН9. Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні, дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку.

РН12. Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Виклики глобальних трансформацій і формування нових мегатрендів світового розвитку

Тема 1. Цифрові технології як чинник глобального розвитку

Вплив технологій штучного інтелекту на економічний, соціальний, політичний виміри глобального розвитку. Питання міжнародних механізмів регулювання технологій штучного інтелекту. Стратегії держав у сфері розвитку штучного інтелекту. Концептуальні сценарії глобального розвитку електронного урядування. Діджиталізація як фактор переходу до посткапіталістичної стадії розвитку глобальної економіки. Глобальні компанії з найбільшою капіталізацією. Зміни в принципах функціонування глобальних ринків. Вплив роботизації та технологій штучного інтелекту на сферу зайнятості. Фрилансерство як глобальний тренд ринку праці.

Тема 2. Соціокультурний і демографічний вимір глобального розвитку

Структурні соціальні зміщення та формування прекаріату. Демографічні світові тренди: глобальна урбанізація, напрями міжнародної міграції. Наслідки пандемії Covid-19. Міжнародні механізми врегулювання постковідної ситуації. Самоідентифікація, мульти-ідентичності та зіткнення ідентичностей в умовах глобалізації. Глобальна типологічна культура. Генераційні кліважі: сходження покоління Z та «операціональний код» бебі-бумерів у контексті глобального лідерства.

Тема 3. Трансформація ролі держави в умовах глобалізаційних процесів

Чинники де-етатизації державного управління і мережеїзація управлінських процесів. Участь недержавних акторів у державному управлінні. Мультиакторне урядування і проблеми легітимації політикотвірних процесів. Вплив міжнародних організацій на функціонування сучасних держав. Глобальна політична аномія і підйом протестної активності у світі. Мультиплікація соціальних інтересів і проблеми політичного представництва. Постдемократичні характеристики сучасних політичних режимів. Використання технологій штучного інтелекту в процесах політикотворення і проблема зовнішнього втручання у виборчі процеси держав. Загрози кібербезпеці сучасних держав.

Тема 4. Глобальні кліматичні зміни: наслідки та інструменти боротьби

Вплив змін клімату на глобальний розвиток. Міжнародний вимір боротьби з кліматичними змінами. Реалізація Паризької кліматичної угоди та Європейської зеленої угоди. Національні стратегії держав адаптації до кліматичних змін і боротьби з ними. Кліматична складова в міждержавних відносинах та глобальному корпоративному секторі. Альтернативна енергетика, «зелена економіка», розумний консюмеризм як превентивні заходи до змін клімату. Стратегії транснаціональних корпорацій із захисту навколишнього середовища. Ціннісний і соціокультурний аспекти боротьби з кліматичними змінами.

Розділ 2. Актуальна кон'юнктура міжнародних відносин

Тема 5. Стан глобального лідерства

США після Д. Трампа: перезавантаження зовнішньої політики. Позиції Сполучених Штатів Америки в контексті моделі глобальної гегемонії. Зіткнення сучасних імперій: американо-китайські відносини скрізь призму «пастки Фукідіда». Політичні, економічні та соціально-демографічні фактори впливу на відносини між США та Китаєм. Геополітичні позиції КНР в азійсько-тихоокеанському регіоні. Угода про всебічне регіональне партнерство (2020):

Китай, Японія і країни АТР. Боротьба за освоєння космосу: американський комерційний підхід та державний китайський.

Тема 6. Європейський Союз – інтеграційна платформа глобального розвитку
Економічний потенціал ЄС: багаторічний бюджет 2021-2027 роки. Шляхи подолання наслідків пандемії Covid-19 в Євросоюзі. «Кінець епохи Меркель»: перспективи Німеччини і стабільності європейського континенту. Політичні та національні кліважі в інституційному вимірі системи урядування Європейського Союзу. Пріоритети зовнішньої політики Європейського Союзу. ЄС і Велика Британія в контексті пост-Брекзиту. Стан трансатлантичних відносин. Напрями взаємодії ЄС та КНР. Геополітичний контекст газопроводу «Північний потік 2». Реалізація Європейської політики сусідства.

Тема 7. Конфліктогенний вимір міжнародних відносин
Загальні характеристики сучасних збройних конфліктів. Де-етатизація, мережеїзація та дегенерація війни. Показники військової та оборонної потужності країн світу. Приватні армії. Ескалація ізраїльсько-палестинського конфлікту в 2021 році. Зміна політичного керівництва Ізраїлю та нові завдання для зовнішньої політики. Перспективи Ірану на міжнародній арені після обрання нового президента. 10-річчя війни в Сирії: поточний стан та прогнози розв'язання. Врегулювання напруженості між Саудівською Аравією і США, вирішення політичного конфлікту с Катаром. Завершення військової присутності США і НАТО в Афганістані та наступ Талібану. Стан реалізації Мінських угод у контексті врегулювання збройної агресії РФ проти України.

Тема 8. Сучасна архітектура глобального управління
Асиметрія в репрезентації інтересів на глобальному рівні управління. Інституційно-процедурне закріплення дисбалансу представництва держав у системі глобального управління. Проблеми оперативної і регуляторної спроможності міжнародних організацій. Конвенціональний і неформальний виміри регулювання світових процесів: міжнародні організації і глобальні клуби. Особливості ухвалення рішень і вплив клубних форм глобального управління на перебіг світових процесів. Порядок денний самітів Групи 7 і Групи 20 в 2021 році. Інституціоналізація БРІКС і перспективи його розвитку. Громадянська участь у глобальних політикотвірних процесах. Глобальні соціальні рухи. Рух глобальної справедливості та модель світового референдуму.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		го	л	п	лаб.	інд.		с.р.	л	п	лаб.	інд.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Розділ 1. Виклики глобальних трансформацій і формування нових мегатрендів світового розвитку</i>												
Тема 1. Цифрові технології як чинник глобального розвитку	15	2	2			11						
Тема 2. Соціокультурний і демографічний вимір глобального розвитку	15	2	2			11						

Тема 3. Трансформація ролі держави в умовах глобалізаційних процесів	15	2	2			11							
Тема 4. Глобальні кліматичні зміни: наслідки та інструменти боротьби	15	2	2			11							
Разом за розділом 1	60	8	8			44							
Розділ 2. Актуальна кон'юнктура міжнародних відносин													
Тема 5. Стан глобального лідерства	15	2	2			11							
Тема 6. Європейський Союз – інтеграційна платформа глобального розвитку	15	2	2			11							
Тема 7. Конфліктогенний вимір міжнародних відносин	15	2	2			11							
Тема 8. Сучасна архітектура глобального управління	15	2	2			11							
Разом за розділом 2	60	8	8			44							
Усього годин	120	16	16			88							

Теми практичних (семінарських, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Цифрові технології як чинник глобального розвитку	2
2	Тема 2. Соціокультурний і демографічний вимір глобального розвитку	2
3	Тема 3. Трансформація ролі держави в умовах глобалізаційних процесів	2
4	Тема 4. Глобальні кліматичні зміни: наслідки та інструменти боротьби	2
5	Тема 5. Стан глобального лідерства	2
6	Тема 6. Європейський Союз – інтеграційна платформа глобального розвитку	2
7	Тема 7. Конфліктогенний вимір міжнародних відносин	2
8	Тема 8. Сучасна архітектура глобального управління	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	Цифрові технології як чинник глобального розвитку <i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал та рекомендовані джерела з цієї теми, підготувати інформаційне повідомлення (з презентацією) за питаннями теми практичного заняття, відповісти на запитання для контролю знань. <i>Допоміжні джерела за темою викладені в Google Classroom за посиланням:</i> https://classroom.google.com/c/MzcxNzk4MjY2NTQ2?cjc=zjsjc3j	11
2	Соціокультурний і демографічний вимір глобального розвитку. <i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал та рекомендовані джерела з цієї теми, підготувати інформаційне повідомлення (з	11

	<p>презентацією) за питаннями теми практичного заняття, відповісти на запитання для контролю знань.</p> <p><i>Допоміжні джерела за темою викладені в Google Classroom за посиланням:</i></p> <p>https://classroom.google.com/c/MzcxNzk4MjY2NTQ2?cjc=zjsjc3j</p>	
3	<p>Трансформація ролі держави в умовах глобалізаційних процесів.</p> <p><i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал та рекомендовані джерела з цієї теми, підготувати інформаційне повідомлення (з презентацією) за питаннями теми практичного заняття, відповісти на запитання для контролю знань.</p> <p><i>Допоміжні джерела за темою викладені в Google Classroom у розділі «Завдання» за посиланням:</i></p> <p>https://classroom.google.com/c/MzcxNzk4MjY2NTQ2?cjc=zjsjc3j</p>	11
4	<p>Глобальні кліматичні зміни: наслідки та інструменти боротьби</p> <p><i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал та рекомендовані джерела з цієї теми, підготувати інформаційне повідомлення (з презентацією) за питаннями теми практичного заняття, відповісти на запитання для контролю знань.</p> <p><i>Допоміжні джерела за темою викладені в Google Classroom у розділі «Завдання» за посиланням:</i></p> <p>https://classroom.google.com/c/MzcxNzk4MjY2NTQ2?cjc=zjsjc3j</p>	11
5	<p>Стан глобального лідерства</p> <p><i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал та рекомендовані джерела з цієї теми, підготувати інформаційне повідомлення (з презентацією) за питаннями теми практичного заняття, відповісти на запитання для контролю знань.</p> <p><i>Допоміжні джерела за темою викладені в Google Classroom у розділі «Завдання» за посиланням:</i></p> <p>https://classroom.google.com/c/MzcxNzk4MjY2NTQ2?cjc=zjsjc3j</p>	11
6	<p>Європейський Союз – інтеграційна платформа глобального розвитку</p> <p><i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал та рекомендовані джерела з цієї теми, підготувати інформаційне повідомлення (з презентацією) за питаннями теми практичного заняття, відповісти на запитання для контролю знань.</p> <p><i>Допоміжні джерела за темою викладені в Google Classroom у розділі «Завдання» за посиланням:</i></p> <p>https://classroom.google.com/c/MzcxNzk4MjY2NTQ2?cjc=zjsjc3j</p>	11
7	<p>Конфліктогенний вимір міжнародних відносин</p> <p><i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал та рекомендовані джерела з цієї теми, підготувати інформаційне повідомлення (з презентацією) за питаннями теми практичного заняття, відповісти на запитання для контролю знань.</p> <p><i>Допоміжні джерела за темою викладені в Google Classroom у розділі «Завдання» за посиланням:</i></p> <p>https://classroom.google.com/c/MzcxNzk4MjY2NTQ2?cjc=zjsjc3j</p>	11
8	<p>Сучасна архітектура глобального управління</p> <p><i>Завдання:</i> розглянути лекційний матеріал та рекомендовані джерела з цієї теми, підготувати інформаційне повідомлення (з презентацією) за питаннями теми практичного заняття, відповісти на запитання для контролю знань.</p> <p><i>Допоміжні джерела за темою викладені в Google Classroom у розділі «Завдання» за посиланням:</i></p>	11

	https://classroom.google.com/c/MzcxNzk4MjY2NTQ2?cjc=zjsjc3j	
	Разом	88

6. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання не передбачені.

7. Методи навчання

Відповідність методів навчання та форм оцінювання визначеним результатам навчання за ОПП віддзеркалює табл. 7.1

Таблиця 7.1
Методи навчання та засоби діагностики результатів навчання за освітньою компонентною

Шифр ПРН (відповідно до ОПП)	Результати навчання (відповідно до ОПП)	Методи навчання	Засоби діагностики /форми оцінювання
РН1.	<i>Знати та розуміти природу, джерела та напрями еволюції міжнародних відносин, міжнародної політики, зовнішньої політики держав, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики</i>	Лекція; пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), корегування та підготовка частини наукового дослідження, її презентація	Оцінювання усних відповідей на практичних заняттях, оцінювання аналітичної частини дослідження, залікова робота
РН4.	<i>Демонструвати знання особливостей, характеру та ступеня взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних відносин різного рівня.</i>	Лекція, надання зворотного зв'язку, виконання творчих завдань у командах, аналіз отриманих результатів	Оцінювання результатів дослідження на практичних заняттях; розв'язування аналітичних задач, залікова робота
РН5.	<i>Критично осмислювати та аналізувати глобальні процеси та їх вплив на міжнародні відносини.</i>	Лекція, пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), робота з вторинними даними, презентація результатів досліджень	Оцінювання виконання творчих завдань, аналітичних завдань залікова робота
РН9.	<i>Визначати, оцінювати та прогнозувати політичні,</i>	Лекція, пошук джерел інформації	Оцінювання виконання

	<i>дипломатичні, безпекові, суспільні й інші ризики у сфері міжнародних відносин та глобального розвитку.</i>	(критичний аналіз, інтерпретація), робота з вторинними даними, презентація результатів досліджень	творчих завдань, роботи учасників під час дискусій, залікова робота
PH12.	<i>Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.</i>	Пошук джерел інформації (критичний аналіз, інтерпретація), робота з вторинними даними, презентація результатів досліджень	Оцінювання результатів дослідження на практичних заняттях; розв'язування аналітичних задач, залікова робота

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);
- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);
- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. Методи контролю

При вивченні дисципліни застосовуються поточний та підсумковий семестровий форми контролю. Також, передбачено обов'язковий контроль засвоєння навчального матеріалу дисципліни, віднесеного на самостійну роботу.

Засвоєння тем розділів (поточний контроль) здійснюється на практичних заняттях відповідно до контрольних цілей. Основне завдання поточного контролю – перевірка рівня підготовки студентів до виконання конкретної роботи.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи студента під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);
- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проєктних завдань в ході індивідуально / командної роботи студентів;
- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу;
- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;

- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;

Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувача. Він проводиться у тестовій формі у вигляді семестрового заліку (за дворівневою шкалою оцінювання).

Заліковий тест містить 20 питань, кожне з яких оцінюється за певною кількістю балів. Загальна сума балів за залік – **40**.

Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни.

Сумарна кількість рейтингових балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами підсумкового семестрового контролю. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

УВАГА! У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної форми навчання надається можливість скласти залік дистанційно на платформі Google Classroom в дистанційному курсі «Актуальні проблеми міжнародних відносин та глобального розвитку»:
<https://classroom.google.com/c/MzcxNzk4MjY2NTQ2?cjc=zjsjc3j>

Таблиця 8.1

Критерії та методи оцінювання

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
Робота над аналітичними завданнями	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, вміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонстрував знання фахової літератури, передбачені на рівні творчого використання	5
	виставляється здобувачу вищої освіти, який при усній або письмовій відповіді на запитання продемонстрував повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, але припустився окремих несуттєвих помилок	3
Робота над проєктними завданнями, командними роботами тощо	виставляється здобувачу вищої освіти, який досяг цілей завдання, виконав ефективно роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку	10
	виставляється здобувачу вищої освіти, який частково досяг цілей завдання, виконав роль ділової гри тощо, продемонстрував здатність застосовувати знання на практиці, обґрунтовувати власну думку, проте припускався певних помилок	5
	виставляється здобувачу вищої освіти, який не досяг цілей завдання, частково виконав роль ділової гри тощо, не зміг застосувати знання на практиці, обґрунтувати власну думку	3
Залік (тестова форма)	виставляється відповідно до вірних відповідей у тесті	40

9. Схема нарахування балів денна форма навчання

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання								Залік	Сума		
Розділ 1				Розділ 2				Інд. завдання	Разом		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	–	60	40	100
7	7	7	7	8	8	8	8				

Залік – 40 балів. Відповідно, максимальна кількість набраних балів по вивченню дисципліни складає 100 балів.

Оцінювання здійснюється відповідно до шкали ЗВО.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка
90 – 100	Зараховано
70-89	
50-69	
1-49	Не зараховано

10. Рекомендована література

11.

Основна література

- Аджемоглу Д., Робінсон Дж. Вузький коридор. Держави, суспільства і доля свободи. Київ: Наш формат. 2020. 520 с.
- Аджемоглу, Д. Робінсон. Дж. Чому нації занепадають. Походження влади, багатства і бідності. Київ: Наш формат. 2016. 440 с.
- Брінюльфссон Е., Макафі Е. Друга епоха машин. Робота, прогрес та процвітання в часи надзвичайних технологій. Київ: FUND. 2016.
- Ван Міделлаар Л. Нова політика Європи. Десять років політичних криз. Київ: Дух і Літера. 2021. 408 с.
- Вілбер К. Трамп і епоха постправди. Львів: Terra Incognita. 2019. 136 с.
- Вінникова Н. Політичні рішення в епоху постдемократії. Харків: Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна. 2019. 426 с.
- Ганс-Адам П. Держава в третьому тисячолітті. Київ: ДІПА. 2018. 224 с.
- Голслах Й. Сила раю. Як Європа може бути попереду в азійському сторіччі. Київ: Темпора. 2016. 354 с.
- Гудвін Д. Лідерство у буремні часи. Харків: Vivat. 2021. 592 с.
- Закарія Ф. 10 уроків для світу після пандемії. Київ: Наш формат. 2021. 264 с.
- Зірен Ф. Майбутнє? Китай! Як нова наддержава змінює наше життя, нашу політику, нашу економіку. Київ: Бурда-Україна. 2021. 352 с.

- Кіссінджер Г. Світовий порядок. Роздуми про характер націй в історичному контексті. Нова обкл. Київ: Наш формат. 2019. 320 с.
- Кляйн, Н. Змінюється все. Капіталізм проти клімату. Київ: Наш формат. 2016. 480 с.
- Комарек С. Європа на роздоріжжі. Львів: Априорі. 2020. 496 с.
- Корсунський С. Зовнішня політика в епоху трансформацій. Як не залишитись на узбіччі історії. 2020. Харків: Віват. 256 с.
- Ледерак Дж. П. Розбудова миру: стале примирення в розділених суспільствах. Київ: Дух і літера, 2019. 250 с.
- Макінтайр, Л. Постправда. Київ: ArtHuss. 2021. 208 с.
- Маффесолі М. Час племен. Занепад індивідуалізму у постмодерному суспільстві. Київ: Києво-Могилянська Академія. 2018. 264 с.
- Михасюк, Іван Романович. Міжнародні економічні відносини в сучасних міждержавних воєнних конфліктах : підручник / Іван Михасюк, Ростислав Михайлишин ; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2017. 312 с.
- Мейсон П. Посткапіталізм. Путівник у наше майбутнє. Київ: Наш формат. 2019. 360 с.
- О'Ніл К. BIG DATA. Зброя математичного знищення. Як великі дані збільшують нерівність і загрожують демократії. Київ: Book Chef. 2020. 336 с.
- Паламарчук М. Військово-морська міць та її межі. Київ: Наш формат. 2019. 200 с.
- Ручір Ш. Злет і занепад країн. Хто виграє та програє на світовій арені. Київ: Наш формат. 2018. 408 с.
- Ручір Ш. Передові країни. В очікуванні нового «економічного дива». Київ: Наш формат. 2018. 296 с.
- Скіннер К. Людина цифрова. Четверта революція в історії людства, яка торкнеться кожного. Харків: Фабула. 272 с.
- Фергюсон Н. Глобальний занепад. Як помирають інститути та економіки. Київ: Наш формат. 2020. 144 с.
- Фергюсон Н. Площі та вежі. Соціальні зв'язки від масонів до фейсбуку. Київ: Наш формат. 2018. 552 с.
- Флорида Р. Homo creativus. Як новий клас змінює світ. Київ: Наш формат. 2018. 432.
- Фукуяма Ф. Ідентичність. Потреба в гідності й політика скривденості. Київ: Наш формат. 2020. 192 с.
- Фукуяма Ф. Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії. Київ: Наш формат. 2019. 608 с.
- Хаас Р. Розхитаний світ. Зовнішня політика Америки і криза старого ладу. Київ: Основи. 2019. 376 с.
- Харарі Ю.Н. 21 урок для 21 століття. Київ: Book Chef. 2021. 416 с.
- Хастингс Р., Меєр Е. Netflix і культура інновацій. Харків: Vivat. 2021. 352 с.
- Чанг Ха-Юн. 23 прихованих факти про капіталізм. Київ: Наш формат. 2018. 296 с.
- Шваб К. Четверта промислова революція. Формуючи четверту промислову революцію. Київ: Клуб Сімейного Дозвілля. 2019. 416 с.

Допоміжна література

- Brannen, S., Haig, C.S. & Schmidt, K. 2020, March 2. The age of mass protests: understanding an escalating global trend. A report of the CSIS and Foresight group. Washington D.C. Center for strategic and international studies. Retrieved from <https://www.csis.org/analysis/age-mass-protests-understanding-escalating-global-trend>
- Chief Economists Outlook 2021. World Economic Forum. http://www3.weforum.org/docs/WEF_Chief_Economists_Outlook_2021.pdf

- Francis, T. and Hoefel, F. (November 12, 2018) The influence of Gen Z – the first generation of true digital natives – is expanding. ‘True Gen’: Generation Z and its implications for companies <https://www.mckinsey.com/industries/consumer-packaged-goods/our-insights/true-generation-z-and-its-implications-for-companies>
- Gleckman, H. Multistakeholder governance and democracy. Global challenge. London: Imprint Routledge. 2018. DOI: 10.4324/9781315144740
- World Economic Forum 2021. Global Risks Report (16 Edition). http://www3.weforum.org/docs/WEF_The_Global_Risks_Report_2021.pdf
- Global digital report. We are Social. 2021. Retrieved from <https://digitalreport.wearesocial.com/>
- Hanegraaf, M. Interest groups at transnational negotiation conferences: Goals, strategies, interactions, and influence. *Global Governance*, 21(4), 2015. 599–620. DOI: 10.1163/19426720-02104007
- Hickin, R. & Bechtel, M. 2021. Technology Futures: Projecting the Possible, Navigating What's Next. *World Economic Forum* http://www3.weforum.org/docs/WEF_Technology_Futures_GTGS_2021.pdf
- IMD World Competitiveness Ranking 2021. Institute for Management Development. <https://www.imd.org/centers/world-competitiveness-center/rankings/world-competitiveness/>
- Organisation for Economic Co-operation and Development/ Recommendation of the Council on Artificial Intelligence OECD/LEGAL/0449 2019. Retrieved from <https://legalinstruments.oecd.org/en/instruments/OECD-LEGAL-0449>
- Organisation for Economic Co-operation and Development. The risk of automation for jobs in OECD countries. *OECD Social, Employment and Migration Working Papers*. 2016. DOI: 10.1787/5jlz9h56dvq7-en
- World Economic Forum. 2021. A Leapfrog Moment for China in ESG Reporting. http://www3.weforum.org/docs/WEF_China_ESG_Champions_2021.pdf
- World Economic Forum. 2021. Circular Water Cities: A circular water economy for cleaner, greener, healthier, more prosperous cities. Briefing Paper. http://www3.weforum.org/docs/WEF_Imagine_IF_Water-Series_2021.pdf
- World Economic Forum. 2021. Digital Assets, Distributed Ledger Technology, and the Future of Capital Markets. Insight Report. http://www3.weforum.org/docs/WEF_Digital_Assets_Distributed_Ledger_Technology_2021.pdf
- World Economic Forum. 2021. Fostering Effective Energy Transition. Insight Report. http://www3.weforum.org/docs/WEF_Fostering_Effective_Energy_Transition_2021.pdf
- World Economic Forum. 2021. Future of Reusable Consumption Models. Insight Report. http://www3.weforum.org/docs/WEF_IR_Future_of_Reusable_Consumption_2021.pdf
- World Economic Forum. 2021. Nature and Net Zero. http://www3.weforum.org/docs/WEF_Consultation_Nature_and_Net_Zero_2021.pdf
- World Economic Forum. 2021. Paving the Way: EU Policy Action for Automotive Circularity. http://www3.weforum.org/docs/WEF_Circular_Cars_Initiative_Paving_the_Way_2021.pdf
- World Economic Forum. 2021. Principles for Board Governance of Cyber Risk. Insight Report (16th Edition). http://www3.weforum.org/docs/WEF_China_ESG_Champions_2021.pdf

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

Інтернет-представництва державних органів влади України

<http://www.president.gov.ua> – Офіційне Інтернет-представництво Президента України
<http://rada.gov.ua> – Офіційне Інтернет-представництво Верховної Ради України
<http://www.kmu.gov.ua> – Урядовий портал
<http://www.mfa.gov.ua> – Офіційне Інтернет-представництво Міністерства закордонних справ України

Інтернет-представництва міжнародних організацій і об'єднань

<http://www.uia.org> – Представництва міжнародних організацій у мережі Інтернет.
<http://www.un.org> – Офіційне Інтернет-представництво ООН
<http://www.nato.int> – Офіційне Інтернет-представництво НАТО
<http://hub.coe.int> – Офіційне Інтернет-представництво Ради Європи
<http://www.osce.org> – Офіційне Інтернет-представництво Організації з безпеки і співробітництва в Європі
<http://www.aseansec.org> – Офіційне Інтернет-представництво Асоціації країн Південно-Східної Азії
<http://www.africa-union.org> – Офіційне Інтернет-представництво Африканського Союзу
<http://www.mercosur.int> – Офіційне Інтернет-представництво Південного спільного ринку (МЕРКОСУР)
<http://www.imf> - Офіційне Інтернет-представництво Міжнародного валютного фонду
<https://www.wto.org/> - Офіційне Інтернет-представництво Світової Організації Торгівлі
<http://data.worldbank.org/> - Офіційне Інтернет-представництво Світового Банку
<http://www.opec.org> – Офіційне Інтернет-представництво Організації країн-експортерів нафти
<http://www.oecd.org> – Офіційне Інтернет-представництво Організації з економічного співробітництва та розвитку
en.unrapcampaign.org/news/374.php - Офіційне Інтернет-представництво кампанії в підтримку заснування Парламентської Асамблеї ООН
<http://www.globaljusticemovement.org> - Офіційне Інтернет-представництво Глобального Руху Справедливості (Global Justice Movement)
<http://www.bilderbergmeetings.org> – Офіційне Інтернет-представництво Більдерберзького Клубу
<http://www.clubofrome.org> – Офіційне Інтернет-представництво Римського клубу
<http://www.world-governance.org> – Офіційне Інтернет-представництво Форуму Нового Світового Урядування
<https://www.g7uk.org> – Офіційне Інтернет-представництво Великої сімки під головуванням Великої Британії
<https://www.g20.org> - Офіційне Інтернет-представництво Великої Двадцятки під головуванням Італії
<https://brics2021.gov.in> - Офіційне Інтернет-представництво BRICS під головуванням Індії

Інтернет-представництва аналітичних центрів та науково-дослідних установ

<http://www.niss.gov.ua> – Національний інститут стратегічних досліджень
<http://www.uipr.org.ua> - Український інститут міжнародної політики
<http://iwr.org.ua/ukr/> - Інститут світової політики
<http://fpri.kiev.ua> - Інститут зовнішньої політики Дипломатичної академії України
<http://www.ier.com.ua> - Інститут економічних досліджень та політичних консультацій -
<http://www.fpif.org> – Foreign Policy in Focus
<http://www.aiaa.asn.au> – Australian Institute of International Affairs
<http://www.brookings.edu> – Brookings Institution
<http://www.cceia.org/index.html> – Carnegie Council on Ethics and International Affairs
<http://cisac.stanford.edu> – Centre for International Security and Cooperation
<http://csis.org> – Centre for Strategic and International Studies

<http://www.fpa.org> – Foreign Policy Association
<http://www.iiss.org> – International Institute for Strategic Studies
<http://www.chathamhouse.org.uk> – Royal Institute of International Affairs (Chatham House)
<http://www.isn.ethz.ch> – International Relations and Security Network
<http://www.jiia.or.jp/en> – Japan Institute of International Affairs
<http://www.saiia.org.za> – South African Institute of International Affairs
<http://www.sipri.org> – Swedish Institute of International Affairs
<http://www.transnational.org> – Transnational Foundation for Peace and Future Research
<http://www.usip.org> – United States Institute of Peace
<https://oecd.ai> – OECD AI Laboratory
<https://www.economist.com> – аналітичне видання “The Economist”
<http://www.niss.gov.ua/catalogue/30/> – Науково-аналітичний збірник Національного інституту стратегічних досліджень при Президентові України «Стратегічні пріоритети»
<http://www.grani.org.ua> – Науково-теоретичний і громадсько-політичний Альманах «Грані»
<http://www.gileya.org> – Збірник наукових праць «Гілея: науковий вісник»
<http://politicus.od.ua> – Науковий журнал «Politicus»
<http://www.foreignaffairs.com> – «Foreign Affairs» – the leading magazine for analysis and debate of foreign policy, economics and global affairs.
<http://jia.sipa.columbia.edu> – Journal of International Affairs
<http://www.princeton.edu/jpia> – Journal of Public and International Affairs
<http://jwsr.ucr.edu/index.php> – Journal of World Systems Research
<http://www.pewresearch.org> – PewResearchCenter
<http://www.worldvaluessurvey.or> – World Values Survey
<http://ec.europa.eu/commfrontoffice/publicopinion/index.cfm> - Eurobarometer
<http://www.afrobarometer.org> – Afrobarometer
<http://www.afrobarometer.org> – Asianbarometer
<http://www.worldometers.info> –World Population Clock

12. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непоборної сили (в тому числі запровадження карантинних обмежень через пандемію)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Google Classroom проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;
- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 30% практичних та практичних занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборонаю відвідування ЗВО здобувачам денної форми навчання надається можливість скласти залік у **тестовій формі дистанційно на платформі Google Classroom** у дистанційному курсі «Актуальні проблеми міжнародних відносин та глобального розвитку» режим доступу:
<https://classroom.google.com/c/MzcxNzk4MjY2NTQ2?cjc=zjsjc3j>

Додаток 1

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни _____
(назва дисципліни)

Дію робочої програми продовжено: на 20 ____ /20 ____ н. р.

Заступник декана _____ факультету з навчальної роботи

(підпис) (прізвище, ініціали)

« ___ » _____ 20__ р.

Голова науково - методичної комісії _____ факультету

(підпис) (прізвище, ініціали)

« ___ » _____ 20__ р.